

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**та завдання для виконання міждисциплінарних курсових робіт
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за
освітньою програмою
«Автомобільний транспорт»
зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт»**

ТЕРНОПІЛЬ - 2022

Методичні вказівки та завдання для виконання міждисциплінарних курсових робіт здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» / Укл. П.В.Попович, П.Б.Прогній, І.С.Мурований, Р.І.Розум, М.В.Буряк, О.П. Захарчук. Тернопіль, ЗУНУ. 2022. – 29 с.

Укладачі:

Попович Павло Васильович – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри транспорту і логістики, Західноукраїнський національний університет

Прогній Павло Богданович – кандидат технічних наук, старший викладач кафедри транспорту і логістики, Західноукраїнський національний університет

Мурований Ігор Сергійович – кандидат технічних наук, доцент кафедри транспорту і логістики, Західноукраїнський національний університет

Розум Руслан Іванович – кандидат технічних наук, доцент кафедри транспорту і логістики, Західноукраїнський національний університет

Буряк Микола Васильович – кандидат технічних наук, доцент кафедри транспорту і логістики, Західноукраїнський національний університет

Захарчук Олена Павлівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри транспорту і логістики, Західноукраїнський національний університет

Відповідальний за випуск: **Попович Павло Васильович**, завідувач кафедри транспорту і логістики, д.т.н., професор, Західноукраїнський національний університет

Рецензенти:

Дзядикевич Юрій Володимирович – доктор технічних наук, професор, Західноукраїнський національний університет

Вітровий Андрій Орестович – кандидат технічних наук, доцент, Західноукраїнський національний університет.

Рекомендовано на засіданні кафедри транспорту і логістики (протокол № 1 від «26» серпня 2022 р.)

ВСТУП

Виконання міждисциплінарної курсової роботи є обов'язковим компонентом підготовки здобувачів на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю «Автомобільний транспорт».

Міждисциплінарна курсова робота дозволяє визначити рівень підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності та володіння методикою наукового дослідження. Робота повинна бути виконана з використанням нормативно-законодавчих документів, вітчизняних та зарубіжних літературних джерел, практичних чи умовних даних підприємства.

Дослідження теми є творчим процесом і передбачає висвітлення теоретичних питань на підставі джерел, здатність критично оцінювати наукові думки, вивчення і аналіз практичних даних.

Виконання міждисциплінарної курсової роботи потребує від студента не тільки знань загальної та спеціальної літератури з теми дослідження, але і вміння пов'язувати питання теорії з практикою, робити певні висновки і пропозиції по поліпшенню роботи окремого підприємства чи галузі.

Науково-дослідна робота повинна бути підсумком аналізу практичних та літературних матеріалів, ілюстрована відповідними схемами, графіками, таблицями, діаграмами. Творчий підхід до виконання курсової роботи допомагає студенту в процесі підготовки наукових звітів, доповідей на студентські наукові семінари і конференції.

Метою даних методичних вказівок є надання допомоги студенту у:

- виборі і обґрунтованості теми;
- визначенні мети та постановці завдань для написання курсової роботи;
- побудові структури курсової роботи та викладанні матеріалу у кожному розділі роботи;
- оформленні та захисту курсової роботи.

У методичних вказівках подано тематику міждисциплінарних курсових робіт.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Міждисциплінарна курсова робота – вид самостійної роботи з елементами дослідження, інновації, присвячений актуальним питанням обліку, аналізу, контролю, аудиту, звітності, оподаткування – важлива складова підготовки майбутніх фахівців до науково-дослідної та практичної професійної діяльності.

Міждисциплінарна курсова робота є формою систематизації, поглиблення і закріплення теоретичних знань та практичних навичок за освітніми компонентами навчального плану та набуття спеціальних (фахових) компетентностей й одержання програмних результатів, передбачених освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт».

Попередньою умовою виконання міждисциплінарної курсової роботи є вивчення дисциплін: методологія наукових досліджень; організація обліку та податкового планування; організація аудиту та фінансового контролю; фінансова звітність і аналітичний інструментарій прийняття управлінських рішень; аналітика бізнес-процесів; аналітичний інструментарій управління інноваціями та набуття студентами відповідних компетентностей і програмних результатів навчання.

Успішне виконання і захист міждисциплінарної курсової роботи є необхідною умовою підготовки і захисту кваліфікаційної роботи та здійснення подальшої науково-дослідницької роботи за спеціальністю.

Мета виконання міждисциплінарної курсової роботи полягає в систематизації і поглибленні теоретичних і практичних знань за обраною темою; застосуванні їх при вирішенні конкретного фахового завдання; надбанні студентами навичок самостійно працювати з навчальною та науковою літературою, комп'ютерною технікою, сучасними інформаційними засобами і технологіями; узагальненні і логічному викладенні матеріалу, складанні таблиць, рисунків тощо.

Виходячи з мети курсової роботи, визначаються наступні *завдання*:

- вивчити методичні і теоретичні аспекти проблеми;
- розвиток навичок самостійної роботи зі спеціальною літературою та

нормативними актами;

- дослідити і дати оцінку різним напрямкам розвитку проблеми (теми) в загальнотеоретичному плані і з урахуванням прив'язки сучасного стану;
- вивчити можливість подальшого удосконалення в нестабільних і невизначених умовах господарювання і використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Повнота та особливості реалізації цих завдань залежить від напряму дослідження, сфери діяльності підприємств і його специфічних рис.

Виконання здобувачем освіти міждисциплінарної курсової роботи спрямоване на формування і розвиток таких компетентностей, якими повинен володіти здобувач першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт», а саме:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

ЗК 11. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 12. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ФК 2. Здатність використовувати у професійній діяльності знання з основ конструкції, експлуатаційних властивостей, робочих процесів і основ розрахунку автомобільних транспортних засобів.

ФК 4. Здатність розробляти технологічні процеси, технологічне устаткування та оснащення, засоби автоматизації та механізації у процесі експлуатації, при ремонті та обслуговуванні об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

ФК 5. Здатність складати, оформлювати й оперувати технічною документацією технологічних процесів на підприємствах автомобільного транспорту.

ФК 6. Здатність розробляти з урахуванням безпекових, економічних, екологічних та естетичних параметрів технічні завдання і технічні умови на проектування об'єктів автомобільного транспорту, його систем та окремих елементів; складати плани розміщення устаткування, технічного оснащення та організації робочих місць, розраховувати завантаження устаткування та показники

якості технологічних процесів.

ФК 7. Здатність аналізувати технологічні процеси експлуатації, обслуговування й ремонту об'єктів автомобільного транспорту як об'єкта управління, застосовувати експертні оцінки для вироблення управлінських рішень щодо подальшого функціонування підприємства, забезпечувати якість його діяльності.

ФК 8. Здатність організовувати ефективну експлуатацію об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

ФК 9. Здатність організовувати ефективну виробничу діяльність структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

ФК 10. Здатність здійснювати технічну діагностику об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

ФК 11. Здатність застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних спеціалізованих задач автомобільного транспорту.

ФК 13. Здатність аналізувати техніко - експлуатаційні показники автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів з метою виявлення та усунення негативних чинників та підвищення ефективності їх використання.

ФК 14. Здатність брати активну участь у дослідженнях та експериментах, аналізувати, інтерпретувати і моделювати окремі явища і процеси у сфері автомобільного транспорту.

ФК 15. Здатність застосовувати математичні та статистичні методи збирання, систематизації, узагальнення та обробки інформації.

Виконання здобувачем освіти міждисциплінарної курсової роботи передбачає досягнення таких програмних результатів:

РН 1. Мати концептуальні наукові та практичні знання, необхідні для розв'язання спеціалізованих складних задач автомобільного транспорту, критично осмислювати відповідні теорії, принципи, методи і поняття.

РН 2. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово при обговоренні професійних питань.

РН 3. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення, інформаційні та інформаційно-комунікаційні технології для дослідження моделей об'єктів і процесів автомобільного транспорту, експлуатаційних властивостей автомобільних транспортних засобів, здійснення інженерних і техніко-економічних розрахунків, створення проектно-конструкторської документації та розв'язування інших задач автомобільного транспорту.

РН 4. Відшукувати необхідну інформацію в науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати та оцінювати цю інформацію.

РН 5. Розв'язувати задачі формування трудових ресурсів та професійного розвитку персоналу; виявляти резерви підвищення ефективності праці співробітників об'єктів автомобільного транспорту.

РН 6. Приймати ефективні рішення, аналізувати і порівнювати альтернативні варіанти з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів.

РН 7. Аналізувати інформацію, отриману в результаті досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.

РН 8. Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.

РН 9. Аналізувати та оцінювати об'єкти автомобільного транспорту, їх системи та елементи.

РН 10. Планувати та здійснювати вимірювальні експерименти з використанням відповідного обладнання, аналізувати їх результати.

РН 11. Розробляти та впроваджувати технологічні процеси, технологічне устаткування і технологічне оснащення, засоби автоматизації та механізації у процесі експлуатації, при ремонті та обслуговуванні об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

РН 12. Розробляти, оформляти та впроваджувати у виробництво документацію щодо технологічних процесів експлуатації, ремонту та

обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та інших інструктивних вказівок, правил та методик.

РН 13. Розробляти технічні завдання і технічні умови на проектування об'єктів автомобільного транспорту, його систем та окремих елементів; складати плани розміщення устаткування, технічного оснащення та організації робочих місць, визначати склад та площі приміщень, розраховувати завантаження устаткування та показники якості продукції.

РН 14. Аналізувати технологічні процеси експлуатації, обслуговування й ремонту об'єктів автомобільного транспорту.

РН 15. Брати участь у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів.

РН 16. Організовувати експлуатацію автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.

РН 17. Організовувати ефективну виробничу діяльність структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

РН 18. Розробляти технології виробничих процесів на усіх етапах життєвого циклу об'єктів автомобільного транспорту.

РН 19. Здійснювати технічну діагностику автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів з використанням відповідних методів та засобів, а також технічних регламентів, стандартів та інших нормативних документів.

РН 20. Збирати та аналізувати діагностичну інформацію про технічний стан автомобільних транспортних засобів.

РН 21. Організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) роботи об'єктів та систем автомобільного транспорту.

РН 22. Здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик.

PH 23. Аналізувати техніко-експлуатаційні та техніко-економічні показники автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.

PH 24. Застосовувати математичні та статистичні методи для побудови і дослідження моделей об'єктів і процесів автомобільного транспорту, розрахунку їх характеристик, прогнозування та розв'язання інших складних задач автомобільного транспорту.

PH 25. Презентувати результати досліджень та професійної діяльності фахівцям і нефахівцям, аргументувати свою позицію.

Відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики здобувача вищої освіти освітньо-професійної програми «Автомобільний транспорт» виконання міждисциплінарної курсової роботи передбачає реалізацію відповідних функцій:

1) інформаційна функція – передбачає вміння здійснювати пошук, акумулювання, систематизація й нагромадження потрібної для виконання курсової роботи фінансової, нормативно-правової, соціально-економічної, науково-методичної, довідкової та іншої інформації;

2) аналітична функція – передбачає уміння опрацьовувати статистичні дані, проводити аналіз фактологічного матеріалу з використання всього спектру економіко-математичного інструментарію;

3) організаційна та координаційна функція – передбачає вміння організувати послідовність виконання всіх етапів виконання міждисциплінарної курсової роботи, координувати логічне викладення змісту за всіма розділами роботи;

4) контрольна функція – передбачає навички здійснення самоперевірки здобутих результатів;

5) функція зворотного зв'язку – передбачає взаємодію з керівником міждисциплінарної курсової роботи в напрямку відстеження вже здобутих початкових результатів, дотримання графіку виконання, врахування зауважень керівника.

2. ВИБІР ТЕМИ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Пропонована до вибору тематика міждисциплінарної курсової роботи розроблена і затверджена рішенням випускової кафедри. Студенту надається право самостійного вибору теми курсової роботи, проте він може отримати кваліфіковану консультацію у викладачів кафедри або у свого керівника. Виконання різними студентами курсових робіт на одну тему за даними одного і того ж підприємства недозволене.

За погодженням керівника та завідуючого кафедрою студент може дещо змінити запропоновану тему або запропонувати зовсім іншу, при цьому обґрунтувавши доцільність свого вибору. Тема курсової роботи повинна бути актуальною, мати теоретичне і прикладне значення, відповідати сучасному стану та перспективам розвитку економіки в Україні.

Обираючи тему, слід врахувати її актуальність для підприємства, можливість одержання відповідних матеріалів (планових, звітних, статистичних), проведення власних спостережень, розрахунків, експериментів, наявність літературних джерел, власні напрацювання. Після визначення остаточного варіанту теми, студент повинен повідомити про це кафедру. Теми та їх виконавці затверджуються завідувачем кафедри і після цього не підлягають зміні.

Разом із затвердженням теми кафедра призначає за кожною міждисциплінарною курсовою роботою наукового керівника.

На кафедрі розробляється графік консультацій з виконання міждисциплінарних курсових робіт за такими етапами:

1. Формування плану курсової роботи та його узгодження з науковим керівником.
2. Визначення мети, завдань, предмету, об'єкту, методів дослідження.
3. Підбір літературних джерел та їх опрацювання.
4. Підбір практичних матеріалів, фактологічних та статистичних даних.
5. Оформлення міждисциплінарної курсової роботи та перевірка її на унікальність.
6. Подання виконаної міждисциплінарної курсової роботи на кафедру.
7. захист міждисциплінарної курсової роботи.

3. ПІДБІР ЛІТЕРАТУРИ ТА СКЛАДАННЯ ПЛАНУ РОБОТИ

Важливим етапом при виконанні курсової роботи є підбір і вивчення літератури. Пошук і опрацювання літератури студент починає відразу після вибору теми курсової роботи. Студент самостійно підбирає і вивчає літературу, орієнтуючись при цьому на рекомендований список літературних джерел. У процесі пошуку літератури потрібно використовувати найбільш нові праці вітчизняних і зарубіжних науковців. Допомогу в доборі основної літератури надає студентові науковий керівник. Додаткову літературу студент обирає самостійно.

Підбираючи літературу за обраною тематикою курсової роботи, студент повинен дотримуватись визначеної послідовності. Насамперед варто опрацювати Кодекси і Закони України, постанови Верховної Ради, Кабінету Міністрів України, укази Президента та інші нормативні акти та інструктивні документи стосовно обраної теми роботи. Потім підбирається матеріал, викладений у навчальних посібниках, підручниках, монографіях, газетах і журнальних статтях, мережі Інтернет.

Після підбору літературних джерел, необхідних для написання курсової роботи, студент їх вивчає та систематизує. Процес вивчення літератури визначається можливістю використання досліджуваного матеріалу в міждисциплінарній курсовій роботі: виписки (цитати) з посиланнями на авторів, короткий виклад думок або фактів вільним стилем, характеристика прочитаного матеріалу. Не допускається пряме копіювання за винятком цитування окремих фраз авторів. У такому випадку текст, який процитовано, беруть у лапки з обов'язковим посиланням на прізвище автора цитати, номер такого джерела в списку і номера сторінки. Також варто уникати переказу літературних джерел без посилань на них. При цьому теоретичний матеріал, викладений у міждисциплінарній курсовій роботі, повинен бути єдиним цілим, а не уривками «запозичених» текстів. Потрібно уникати поверхневого подання матеріалу, загальних фраз, переписування конспектів і літературних джерел.

Як літературні джерела використовується спеціальна література та наукові публікації в періодичних виданнях. Особливу увагу слід приділити опрацюванню зарубіжних видань з питань сучасних досягнень передової економічної думки з

проблем ринкової економіки та економічного аналізу.

При роботі з літературними джерелами вони анотуються, здійснюється їх реферування й узагальнення відповідно до плану міждисциплінарної курсової роботи. Огляд спеціальної літератури повинен бути представлений по тексту роботи.

Після вивчення нормативної бази і літературних джерел студент приступає до збору й обробки практичного матеріалу обраного базового підприємства, що може надати необхідний для розкриття теми курсової роботи матеріал.

Базове підприємство повинно відповідати таким вимогам:

- напрям діяльності організації відповідає темі роботи;
- наявність доступу до необхідних практичних матеріалів за темою;
- застосування інформаційних систем і технологій

Процес розробки плану передбачає:

- складання попереднього плану;
- доопрацювання попередньо складеного плану і складання остаточного варіанту плану.

Попередній план складається до роботи над джерелами інформації і включає основні завдання та напрямки дослідження по вибраній темі.

Остаточний план складається після ґрунтовного вивчення і опрацювання літературних джерел, інструктивних матеріалів, даних практичної діяльності підприємства, це і є доопрацюванням, поглибленням основних питань та підпитань попереднього плану.

План роботи повинен відповідати темі дослідження, мати чітку логіку поєднання теоретико-методичної, аналітичної та конструктивної частин. План курсової роботи складається із вступу, окремих питань та підпитань, якщо є така необхідність, та висновків і пропозицій.

При розробці та обговоренні плану дослідження необхідно скласти поетапний календарний план написання курсової роботи.

Графік виконання курсової роботи контролюється науковим керівником і кафедрою. За невиконання графіка та систематичне відхилення від графіку студент може бути недопущений до захисту курсової роботи.

4. ОБСЯГ, СТРУКТУРА І ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Міждисциплінарна курсова робота повинна мати певну логіку побудови, послідовність і завершеність. Поділ матеріалу між структурними частинами роботи повинен бути відносно рівномірним. Загальний обсяг курсової роботи має бути в межах 30-35 сторінок друкованого на комп'ютері тексту (без врахування додатків і розрахункової частини).

Рекомендується така структура курсової роботи:

- титульний аркуш (*Додаток А*);
- план курсової роботи;
- зміст;
- перелік умовних позначень, одиниць, символів, скорочень і термінів (за необхідності);
- вступ;
- перший (теоретичний) розділ;
- другий (практично-аналітичний розділ);
- висновки і пропозиції;
- список використаних джерел;
- додатки.

Зміст або план роботи може займати 1 сторінку. В ньому записуються назви всіх розділів і підрозділів (параграфів) із зазначенням початкових сторінок. План роботи має відображати суть проблеми, її складність та логіку дослідження. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи, але не повторювати її.

Перелік умовних позначень, одиниць, символів, скорочень і термінів складається, якщо в роботі вжиті специфічні термінологія і маловідомі скорочення.

Вступ (2-3 стор.) повинен включати наступні обов'язкові елементи:

- актуальність теми;
- мета і завдання дослідження;
- об'єкт і предмет дослідження;

- методи дослідження;
- перелік джерел практичного матеріалу.

При обґрунтуванні **актуальності теми** автор роботи повинен показати її значущість в сучасних умовах розвитку теорії і практики, особливо для економічної діяльності конкретного підприємства або галузі з нововведенням цифрових даних взагалі.

Формулювання мети міждисциплінарної курсової роботи повинно відображати спрямованість виконання роботи та обґрунтування рекомендацій щодо удосконалення діючої системи обліку. При цьому слід зауважити на те, що мета має конкретизувати тему, чітко визначити ту загальну задачу, яка повинна бути вирішена. Для реалізації цього принципу слід визначитися з ключовими словами теми і відносно них формулювати мету. Визначення мети та завдань є занадто відповідальним етапом підготовки курсової роботи. Не слід приступати до написання роботи без чіткого визначення її мети та завдань. Мета не повинна формулюватися у вигляді „перепhrазування” найменування теми.

Формулювання мети має бути короткою. Не слід формулювати мету як „Дослідження ...”, „Вивчення”, тому, що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не саму мету. Слід формування мети починати зі слів: „Визначення ...”, „Розробка ...”, „Формування ...”, „З’ясування ...” і таке інше.

Завдання міждисциплінарної курсової роботи мають деталізувати послідовність досягнення мети, для чого необхідно вирішити ряд завдань, наприклад: вивчити економічну категорію, дати класифікацію об’єкту і визначити його оцінку, розкрити організацію і методичку обліку і розробити напрямки удосконалення та пропозиції щодо використання результатів дослідження у практичній діяльності підприємства.

Вивчення об’єкта і предмета дослідження потрібно здійснювати з урахуванням сутності цих категорій наукового процесу. Загалом об’єктом дослідження є процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. Предмет дослідження повинен міститися в межах об’єкта, і як категорія наукового процесу, співвідноситися з ними як часткове і загальне.

Об’єктом дослідження є вся господарська діяльність підприємства (установи

чи організації), яка слугує джерелом необхідної інформації.

Предмет дослідження – це діюча система обліку і оподаткування підприємства, яка підлягає безпосередньому вивченню.

Для узагальнення практичного матеріалу та його систематизації студент повинен оволодіти **методами дослідження**: загальнонауковими – аналіз, синтез, індукція, дедукція, моделювання, тощо та конкретно-емпіричними – документалістики (документування), двоїсті (подвійне відображення, система рахунків); органолептичні (інвентаризація, спостереження) та балансово-звітні. Широке використання відомих в науці методів накопичення, вивчення, систематизації практичних даних дасть змогу виконати завданні курсової роботи.

Перший розділ (10-15 стор.) складається з 2-3 підрозділів. Зміст першого розділу повинен носити теоретичний характер, але із залученням (там, де це необхідно) практичного матеріалу.

У розділі висвітлюється економічна сутність предмету дослідження, з'ясовується економічний зміст, суть і значення категорії, що досліджується, достовірності облікових і звітних даних; розкривається стан теоретичних напрацювань з обраної теми, для чого проводиться аналіз існуючих різноманітних поглядів на ті чи інші аспекти. Огляд літературних джерел проводиться по кожному автору або джерелу окремо з обов'язковим посиланням на них.

Особлива увага має бути приділена поглибленому критичному огляду наукової літератури та законодавчих і нормативних актів за обраним напрямком дослідження. Студент повинен продемонструвати вміння аналізувати суперечності законодавчо-нормативної бази та сформулювати свою власну точку зору.

У другому розділі висвітлюються чинна практика обліку і аналізу, у тому числі на досліджуваному підприємстві. Розкриття методики обліку, оподаткування та аналізу здійснюється з використанням реальних або умовних цифрових даних, супроводжується ілюстративним матеріалом у вигляді таблиць, рисунків і графіків. За результатами проведених розрахунків формуються належні висновки. У цьому розділі доречно також висвітлити питання щодо проблемних аспектів та перспектив удосконалення досліджуваного об'єкта дослідження.

Потрібно також показати зростаючу роль і значення обліку та аналізу в

найбільш повному виявленні і мобілізації резервів підвищення ефективності господарювання, економії ресурсів, поліпшення кінцевих результатів роботи підприємств.

У структурному елементі Висновки і пропозиції (2-3 стор.) повинні міститися узагальнені викладення результатів роботи у вигляді обґрунтованих висновків і пропозицій. У висновках стисло дається оцінка постановки обліку та аналізу на підприємстві. Пропозиції повинні містити рекомендації подальшого поліпшення з даної теми дослідження. Ознайомлення з текстом висновків повинно сформувати у читача уявлення про ступінь реалізації автором курсової роботи поставленої мети і завдань.

Текст повинен викладатися від третьої особи, без вживання займенників „я”, „ми”. Таких термінів як „в цей час”, „в цьому році”, „в минулому році” бажано уникати. Краще вказувати конкретно рік і місяць.

Не допускається скорочення слів і найменувань, окрім означених у спеціальному структурному елементі роботи.

За зміст курсової роботи, достовірність і об’єктивність всіх даних відповідає студент – автор роботи.

Список використаних джерел. Виконання міждисциплінарної курсової роботи передбачає вивчення студентом значної кількості літературних джерел, які оформлюються окремим систематизованим списком згідно з вимогами державного стандарту .

В обов’язковому порядку слід зазначати прізвище та ініціали автора (авторів), назву роботи, місто видання, видавництво, рік видання, обсяг роботи або посилання на сторінки. Обсяг книги в сторінках вказується в тому випадку якщо посилання на неї наводиться повністю, або відмічаються сторінки (від ... до), якщо посилання відносяться тільки до окремої частини (розділ, параграф) літературного джерела

У список включаються тільки ті літературні джерела, які були використані автором при підготовці курсової роботи. У списку обов’язково повинні бути законодавчі і нормативні документи з теми вивчення, а також монографії, навчальна література, статті з економічних журналів і газет, основна частина яких опублікована протягом 2-3-х останніх років.

Література подається *за алфавітом* або в порядку згадування в тексті роботи.

Після списку використаної літератури, відступивши на 25-30 мм. праворуч, студент ставить дату написання курсової роботи і підпис.

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на наступних її сторінках і розміщують у порядку появи посилань на них в тексті.

Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки і мати свою назву. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої пишеться слово „Додаток ...” і велика літера, що позначає додаток (Додаток А, Б, В ...). Додатки позначаються послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Додатками можуть бути: графічний матеріал, таблиці великого формату, розрахунки, опис алгоритмів програм задач, що розв’язуються на ПК і ПЕОМ і т. ін. За умови, що додаток складається з декількох сторінок, то на першій сторінці пишеться слово „Додаток _”, а на наступних: „Продовження дод. _”.

По тексту курсової роботи посилання на додатки оформлюються круглими дужками (*додаток В*).

Додані і використані в курсовій роботі документи, облікові реєстри, форми звітності і інші матеріали повинні бути правильно оформленими (всі реквізити заповнені) і достовірними. Вихідні форми додаються як додатки і складаються по формату листів курсової роботи.

5. ВИМОГИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота має бути виконана і оформлена з додержанням усіх вимог до наукових робіт, передусім вона повинна бути написана літературно грамотно, виключно українською мовою.

Текст роботи друкується з додержанням 1,5 міжрядкового інтервалу до тридцяти рядків на сторінці аркуша білого паперу формату А 4 (210 x297 мм). Шрифт Times New Roman, кегель 14 пт. Окремі таблиці та ілюстрації можна також подати на аркушах формату А 3. У чистовому вигляді не можна робити виправлень, закреслень, вставок, а також скорочувати слова, окрім загальноприйнятих.

Текст необхідно розміщувати на одній стороні кожного аркуша, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм; праве – 10 мм, верхнє і нижнє – по 20мм.

Міждисциплінарна курсова робота починається з титульного аркуша, який виконується за встановленою формою (додаток А).

За титульним аркушем розміщують послідовно: перелік умовних скорочень, умовних позначень, одиниць, символів, термінів; зміст; вступ; основну частину (перший, другий, третій розділи); висновки; список використаних джерел; додатки.

У змісті зазначають початкові сторінки кожного розділу і підрозділу.

Назви розділів і підрозділів у змісті та тексті мають бути однаковими і водночас чітко й коротко відображати їхній зміст.

Заголовки структурних частин роботи ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовками і наступним текстом повинна дорівнювати 2-3 міжрядковим інтервалом. Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки. *Кожний розділ починається з нової сторінки, а наступний підрозділ – через рядок після закінчення попереднього.*

Наприклад:

Далі через 1 інтервал (Текст параграфу (підрозділу) роботи)

Підрозділи, пункти й підпункти слід нумерувати арабськими цифрами та друкувати з абзацним відступом.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою міждисциплінарної курсової роботи є титульний аркуш, але на ньому номер сторінки не ставлять. На наступних сторінках номер проставляють у верхньому правому куті листа без крапки у кінці. Також не ставляться номери на перших сторінках змісту, вступу, розділів, висновків, списку використаних джерел, завдання на курсову роботу, але всі вони у загальну нумерацію входять.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ» (наприклад «РОЗДІЛ 1»), після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка великими буквами симетрично (по центру) до тексту друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається із номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка.

Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу, ілюстрації (схеми, графіки, діаграми і т. ін.) наводяться у роботі для встановлення властивостей або характеристик об'єкта, а також для кращого розуміння тексту. Усі види графічного матеріалу позначають словом „Рис.” І нумерують послідовно в межах розділу, наприклад: „Рис. 2.1. Технічна ...”.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка, наприклад, рис. 1.1. Номер ілюстрації, її тематична назва і пояснювальні підписи розміщують 2 інтервали послідовно під ілюстрацією.

За необхідності під графічним матеріалом розміщують пояснювальні дані. У такому разі номер і назву рисунку подають після пояснювальних даних.

Рисунок, як правило, слід виконувати на одній сторінці. Якщо рисунок не

вміщується на одній сторінці, дозволяється переносити його на інші сторінки. При цьому тематичну назву розміщують на першій сторінці, пояснювальні дані

– на кожній сторінці і під ними друкують „Рис. ”.

Таблиці нумерують арабськими цифрами послідовно в межах розділу. В правому верхньому куті над заголовком таблиці розміщують напис „Таблиця” із зазначенням її номера, який складається із номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка. На наступному рядку по центру подається назва таблиці, яка має точно і стисло відобразити її зміст. Таблиця має містити одиницю виміру.

Заголовки стовпців і рядків таблиці слід друкувати з великої літери, підзаголовки стовпців – з малої, якщо вони є продовження заголовка, або з великої, якщо вони мають самостійне значення. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять, заголовки і підзаголовки стовпців друкують в однині.

Таблиці ліворуч, праворуч і знизу, як правило, обмежують лініями.

Розділяти заголовки і підзаголовки боковика і стовпців діагональними лініями не допускається. Горизонтальні й вертикальні лінії, що розмежовують рядки таблиці, можна не креслити, якщо брак таких не ускладнює користування таблицею. Головку таблиці треба відокремлювати лінією від тексту таблиці.

Заголовки стовпців, як правило, друкують паралельно рядкам таблиці. За необхідності допускається перпендикулярне розміщення заголовків стовпців.

Допускається розміщення таблиці вздовж довгого боку аркуша. Якщо рядки або стовпці таблиці виходять за формат сторінки, то таблицю ділять на частини, які розміщують одна під одною або поряд, при цьому в кожній частині таблиці повторюють її головку й боковик. При переносі частини таблиці на інший аркуш пишуть слова „Продовження табл. 1.2” із зазначенням її номера.

У разі поділу таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами стовпців і рядків. При цьому нумерують арабськими цифрами стовпці і (або) рядки першої частини таблиці.

Якщо в кінці сторінки таблиця переривається і її продовження буде на наступній сторінці, то в першій частині таблиці нижню горизонтальну лінію, що обмежує таблицю, не креслять.

Таблиці і рисунки потрібно наводити після першого згадування про них в тексті роботи, при цьому слова „таблиця” і „рисунок” прийнято писати скорочено, наприклад: „... в табл. 3.2”, „... на рис. 1.3”.

Формули в курсовій роботі (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номер формули пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад (2.1).

Зверху і знизу кожної формули пропускається по вільному рядку. Пояснення символів, числових коефіцієнтів, якщо вони не пояснювалися в тексті, потрібно подавати безпосередньо під формулою в тій же послідовності, в якій вони наводяться в формулі. Значення кожного символу треба наводити з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова „де” без двокрапки. Формули, що подаються одна за одною і не розділені текстом, відокремлюють комою.

Посилання в тексті на порядкові номери формули дають у дужках, наприклад, „... згідно формули (1.2)”.

Цитування і посилання. При написанні курсової роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали з яких наводяться в курсовій роботі або на ідеях і висновках яких розробляються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена курсова робота.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в курсовій роботі.

Посилання подаються одразу після закінчення цитати у квадратних дужках, де вказується порядковий номер джерела у списку літератури та відповідна сторінка джерела (наприклад, [2, с. 15]).

Посилання на ілюстрації, таблиці і формули вказують за їх порядковим номером. На всі таблиці і рисунки курсової роботи, що розміщені в додатках, повинні бути посилання в тексті.

6. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА ПОРЯДОК ЇЇ ЗАХИСТУ

Студент зобов'язаний надати на кафедру транспорту і логістики роботу відповідно до вимог, що встановлюються до міждисциплінарної курсової роботи.

Міждисциплінарна курсова робота повинна захищатися в термін, який встановлено календарним планом навчання.

Завершена курсова робота перевіряється науковим керівником. У випадках, коли робота виконана на низькому рівні і не відповідає вимогам, викладеним в даних методичних вказівках, вона повертається на доопрацювання.

При підготовці рецензії на курсову роботу, у якій робиться висновок про можливість її допуску роботи до захисту, науковий звертає увагу на такі суттєві моменти:

1. Рівень виконання роботи (науковий, методичний, формальний тощо).
2. Позитивні і негативні сторони дослідження.
3. За текстом робить відмітки стосовно якості написання і суттєвих помилок.
4. Дає загальну характеристику роботи.
5. Робить висновок про можливість допуску до захисту.

Захист курсової роботи проводиться перед спеціально створеною комісією (у складі двох – трьох викладачів кафедри), що формується кафедрою за участю наукового керівника. Студент коротко (до 10 хвилин) доповідає про результати дослідження та відповідає на запитання членів комісії.

Примітка:

За 15 днів до початку екзаменаційної сесії електронну версію міждисциплінарної курсової роботи студент зобов'язаний надіслати на адресу кафедри: kaf_tl@wupn.edu.ua

За відсутності плагіату або в межах допустимого відсотка (до 30%) студенту буде надіслана відповідь щодо ступені оригінальності (самостійності, наукової новизни, практичного значення) і придатності (готовності) виконаного

рукопису та терміну подачі роботи на рецензування керівнику.

Правила перевірки кваліфікаційних, курсових та інших робіт студентів.

1. Перевірка роботи на ознаки плагіату здійснюється уповноваженими особами, котрих призначає адміністратор системи Unicheck в ЗУНУ згідно подання директора бібліотеки ім. Л. Каніщенка ЗУНУ.

2. Уповноважена особа має право перевіряти на ознаки плагіату лише кваліфікаційні роботи студентів ЗУНУ які передають кафедри згідно затверджених списків навчальних груп та тем робіт.

3. Перевірка проводиться за допомогою програми Unicheck з визначенням відсотка подібності роботи.

4. Перевірка роботи на ознаки плагіату здійснюється щодо праць у репозитарії (розділ Бібліотека Unicheck) ЗУНУ.

5. За результатами перевірки формується звіт з результатами перевірки роботи на ознаки плагіату;

6. Звіти перевірки робіт можуть бути надані/надіслані на особисту електронну пошту завідувачу кафедри на якій буде захищатися робота або керівнику роботи.

7. На основі звіту перевірки роботи на ознаки плагіату бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ складає акт, котрий передає уповноваженій особі від кафедри яка відповідальна за організацію перевірки робіт на ознаки плагіату.

8. Наявність акту з результатами перевірки роботи на наявність ознак плагіату є необхідною умовою допуску роботи до захисту.

9. Допускається попередня перевірка кваліфікаційних робіт студентів ЗУНУ адміністратором системи та уповноваженими особами без складання акту та усним оголошення результатів перевірки за умови персонального надання тексту для перевірки. Повідомлення третім особам результатів попередньої перевірки не допускається.

Мінімальна необхідна частина унікальності академічних текстів встановлюється вченою радою університету для кожного виду робіт окремо. За результатами інструментальної перевірки і експертного оцінювання, залежно від рівня унікальності тексту, курсова робота вважається самостійною з високим

рівнем унікальності тексту – 75 % унікальності та вище.

Студент особисто передає текст курсової роботи у форматі *.doc, *.docx, *.rtf на здійснення перевірки керівнику, завідувачу випускової кафедри чи уповноваженій ним особі. Здобувачам вищої освіти рекомендується проводити самостійні дослідження унікальності тексту робіт на попередніх етапах їх виконання з використанням комп'ютерних програм, що наявні у вільному доступі у мережі Internet.

Перевірка на плагіат міждисциплінарної курсової роботи регулюється положенням Про систему запобігання плагіату в академічних текстах працівників та здобувачів вищої освіти ЗУНУ (затверджене рішенням Вченої ради ЗУНУ, протокол № 2 від 30.09.2020 р.).

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

8.

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Підготовка та подання тексту роботи - письмово	60
Захист курсової роботи - усно	40

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Біліченко В.В. Організація наукових досліджень в галузі транспорту. Практикум для студентів спеціальностей 274 - Автомобільний транспорт та 275 - Транспортні технології (за видами): практикум / В.В. Біліченко, О.П. Шиліна. – Вінниця : ВНТУ, 2020. – 44 с.
2. Бурлакова, Галина Юріївна. Підприємства автомобільного транспорту [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Г. Ю. Бурлакова ; Держ. ВНЗ "Приазов. держ. техн. ун-т". - Маріуполь : ПДТУ, 2018. - 188 с.
3. Войтюк, Валерій Дмитрович. Управління підприємствами автотранспорту [Текст] : підручник / В. Д. Войтюк, С. М. Бондар, Л. С. Шимко. - Київ : Авіцена, 2018. – 767 с.
4. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с.
5. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с.
6. Іванілов О.С. Економіка підприємств автомобільного транспорту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / О.С. Іванілов, І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2017. – 632 с
7. Ковтун Н. М. Технологічне обладнання для обслуговування та ремонту автомобілів. Навчально-методичний посібник для магістрантів спеціальності 033 Філософія. Житомир, 2020. – 63 с.
8. Ладанюк А.П. Технічна експлуатація автомобілів. Навч. пос. / А.П. Ладанюк, Л.О. Власенко, В.Д. Кишенько. – Ліра-К, 2020. – 352 с.
9. Ладанюк А.П. Технологічне обладнання для обслуговування та ремонту автомобілів. Навч. пос. / А.П. Ладанюк, Л.О. Власенко, В.Д. Кишенько. – Ліра-К, 2020. – 352 с.
10. Марков, Олег Давидович. Інжиніринг систем автосервісу [Текст] : підручник / О. Д. Марков, В. П. Матейчик, В. П. Волков ; Нац. трансп. ун-т. - Харків : ХНАДУ, 2021. - 507 с.

11. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с.
12. Організація та Технічна експлуатація автомобілів : навч. посіб. / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків: Право, 2017. – 448 с. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/16993/1/Danilyan_Dzoban_NP-58.pdf
13. Організація та Технологічне обладнання для обслуговування та ремонту автомобілів : навч. посіб. / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків: Право, 2017. – 448 с.
14. Оцінка і забезпечення інвестиційної привабливості підприємства в контексті регіонального розвитку (на прикладі підприємств автомобільного транспорту) [Текст] : монографія / Дмитрієв І. А., Левченко Я. С. ; Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. - Харків : Бровін О. В., 2018. - 267 с.
15. Плахотнік, Олена Олександрівна. Економіка підприємств автомобільного транспорту [Текст] : навч. посіб. / О. О. Плахотнік, І. М. Чернявська ; Дніпров. держ. техн. ун-т (ДДТУ). - Кам'янське : ДДТУ, 2020. – 427 с.
16. Розум Р., Буряк М., Попович П., Прогній П., Захарчук О. (2022). Методологія діагностування автомобільних дизельних двигунів. Сучасні технології в машинобудуванні та транспорті, 1(18), 138-142.
17. Стратегії технічного розвитку автотранспортних підприємств [Електронний ресурс] : монографія / В. В. Біліченко, Є. В. Смирнов ; [Вінниц. нац. техн. ун-т]. - Електрон. текст. дані (7,8 Мб). - Вінниця : ВНТУ, 2019.
18. Технічна експлуатація автомобілів : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
19. Технічна експлуатація автомобілів у галузі: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. / уклад.: Н.І. Бурау, В.С. Антонюк, Д.О. Півторак. – КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 58 с.
20. Технічна експлуатація автомобілів. Підручник / Данильян О., Дзьобань О. – Х.: Право. 2019. – 368 с.
21. Технологічне обладнання для обслуговування та ремонту автомобілів. Підручник / Данильян О., Дзьобань О. – Х.: Право. 2019. – 368 с.

22. Технологічне обладнання для обслуговування та ремонту автомобілів у галузі: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. / уклад.: Н.І. Бурау, В.С. Антонюк, Д.О. Півторак. – КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 58 с.
23. Технологічне обладнання для обслуговування та ремонту автомобілів : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
24. Francis C. Dane (2017). Evaluating Research: Methodology for People Who Need to Read Research. SAGE Publications, Inc; 2 edition. 280 p.
25. Rozum R.I., Buriak M. V., Zakharchuk O. P. Innovative engines in the history of automobile building. Modern engineering and innovative technologies. Sergeieva&Co Karlsruhe (Germany) 2021. – Issue 18. Part 2. – P. 64 – 67.
26. Rozum R.I., Shevchuk O. S., Prohni P. B. Optimization of working processes of internal combustion engines with the purpose of improving their environmentality. Modern engineering and innovative technologies. Sergeieva&Co Karlsruhe (Germany) 2022. – Issue 19. Part 1. – P. 147 - 150.
27. Runjit Kumar (2019). Research Methodology: A Step-by-Step Guide for Beginner. 528 p.
28. Steps of the Scientific Method. 2021. URL: <https://www.sciencebuddies.org/science-fair-projects/science-fair/steps-of-the-scientificmethod>
29. Walliman, Nicholas (2018) Research methods: the basics/ 2nd edition. Abingdon. Oxon; New York, NY: Routledge

Додаток А

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

*Кафедра транспорту і
логістики*

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА КУРСОВА РОБОТА

на тему:

**Інженерно- технічна оптимізація діяльності
автотранспортного підприємства**

Студента групи ТА-41
Рудакевич Максима

Керівник: к.т.н., ст. викладач
Прогній П.Б.

Національна шкала _____

Кількість балів:

_____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Тернопіль - 2022

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ПРИ НАПИСАННІ НАУКОВИХ РОБІТ

В Україні діють два затверджені Національні стандарти, що відповідають за оформлення бібліографічної інформації в науковій роботі.

1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Чинний від 2007-07-01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с.

Це регламентуючий документ для оформлення бібліографічних списків, списків використаної літератури, списків літератури в наукових роботах тощо.

2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 17 с.

Цей стандарт є регламентуючим документом для оформлення бібліографічних посилань та бібліографічних списків посилань у наукових роботах. Він установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання й розміщення в документах. Стандарт поширюється на бібліографічні посилання в опублікованих і неопублікованих документах незалежно від носія інформації. «Список використаної літератури» (як частини довідкового апарату) наводять у формі бібліографічного запису (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006).

Згідно із [наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40](#) (zareestrovano v Min'yosti 3 lyotogo 2017 p. № 155/30023) МОН України спростило вимоги до оформлення списку використаних джерел. Зокрема, на вибір можна використовувати Національний стандарт України

[«Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015»](#) або один із [стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій](#), які є загальноживаними в зарубіжній практиці оформлення наукових робіт.